

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗

CREDIT BANK

ธนาคารหน่วยกิต หนึ่งในกลไกการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้นำ ผลการเรียนรู้ ทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ การทำงาน
และการฝึกอบรม มาสะสม เทียบโอน และใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงานและการศึกษาต่อ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

๓๗๑.๓	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส๖๙๑ป	ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงาน ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗
	๑๖ หน้า
	ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๐-๔๘๖-๔
	๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
	๒. ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
	๓. แนวทางการดำเนินงาน ๔. ชื่อเรื่อง

**ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗**

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ ๔๓/๒๕๖๗

ISBN

๙๗๘-๖๑๖-๒๗๐-๔๘๖-๔

พิมพ์ครั้งที่ ๑

กันยายน ๒๕๖๗

จำนวน

๓,๐๐๐ เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาเฉพาะด้าน
สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนสุขโยทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทร. ๐๒ ๖๖๘ ๗๑๒๓ ต่อ ๒๔๒๐, ๒๔๒๑, ๒๔๗๖

โทรสาร ๐๒ ๒๔๓ ๒๗๘๗

Web site: <http://onec.go.th>

พิมพ์ที่

บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด

๙๐/๖ ซอยจรัญสนิทวงศ์ แขวงอรุณอมรินทร์

เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐๒ ๔๒๔ ๓๒๔๙, ๐๒ ๔๒๔ ๓๒๕๒

โทรสาร ๐๒ ๔๒๔ ๓๒๔๙, ๐๒ ๔๒๔ ๓๒๕๒

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. ความเป็นมา

ธนาคารหน่วยกิตเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนในทุกระดับและประชาชนทุกช่วงวัยเข้าถึงการศึกษา สามารถนำผลการเรียนรู้และประสบการณ์การทำงานหรืออาชีพ ทั้งจาก ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย มารับรองและเทียบโอนกันได้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับศักยภาพของประชาชน อันนำไปสู่ การพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศในอนาคต ทั้งนี้ธนาคารหน่วยกิตยังช่วยลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการศึกษา เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม ยกระดับ คุณภาพชีวิต และคุณภาพแรงงานให้พร้อมตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมและเศรษฐกิจ

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบาย ที่ต้องเร่งดำเนินการในประเด็นลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ข้อที่ ๑ เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา Anywhere Anytime... พัฒนาการศึกษาระบบ การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) เพื่อเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนและทำงานไปในเวลาเดียวกัน และให้ขับเคลื่อน

นโยบายการจัดทำระบบวัดผล เทียบระดับการศึกษา ประเมินผลการศึกษา และธนาคารเครดิตแห่งชาติสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนาการสะสมหน่วยการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีความเชื่อมโยงทั้ง ๓ ระบบการศึกษากับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ประกอบกับผลการศึกษาวิจัยและการดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับธนาคารหน่วยกิตยังมีข้อจำกัดในการดำเนินการหลายประการ ซึ่งหนึ่งในข้อจำกัดดังกล่าว คือ ยังขาดกฎหมายที่จะรองรับการทำงานที่ครอบคลุมและเชื่อมโยงกับการทำงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับธนาคารหน่วยกิตสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อรองรับการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตทั้งระบบ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงดำเนินการจัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจน

๒. การดำเนินงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการจัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับธนาคารหน่วยกิตของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รวมทั้งข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุมที่สำนักงานฯ ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง

๒) จัดทำร่างประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ.

๓) เสนอคณะทำงานขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต ซึ่งเป็นคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษาเพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขร่างประกาศฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๔) เสนอที่ประชุมอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ในวันอังคารที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบและให้เสนอคณะกรรมการสภาการศึกษาเพื่อพิจารณา

๕) เสนอสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของร่างประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ.

๖) เสนอที่ประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๗ และที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ในหลักการ โดยให้ปรับแก้ตามความเห็นของคณะกรรมการสภาการศึกษา และให้สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พิจารณาความถูกต้อง

๗) จัดประชุมพิจารณา (ร่าง) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม สิปปนนท์ เกตุทัต ชั้น ๒ อาคาร ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงาน และผู้รับผิดชอบงาน ด้านกฎหมายการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

๘) เสนอที่ประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษา เพื่อพิจารณาร่วมกัน อีกครั้งในคราวประชุมคณะกรรมการสภาการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ ในวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๗ เพื่อพิจารณา (ร่าง) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา พ.ศ. ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ...

๙) เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการลงนามในประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๗

๑๐) ดำเนินการจัดส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

๓. สาระสำคัญ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้มาสะสมเทียบโอน และใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง การเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงาน การเรียนรู้ และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดอายุ รวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไปได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประกาศฉบับนี้ ประกอบด้วยสาระสำคัญจำนวน ๑๒ ข้อ ได้แก่ ชื่อประกาศ วันที่บังคับใช้ประกาศ คำนิยาม วัตถุประสงค์ หลักการ หลักเกณฑ์การสะสมหน่วยกิต หลักเกณฑ์การบันทึกผลการเรียนและผลลัพธ์การเรียนรู้ การรับคุณวุฒิการศึกษา การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต แต่ละระดับ อำนาจของหน่วยงานต้นสังกัดอื่น อำนาจของคณะกรรมการ และอำนาจของคณะกรรมการในการตีความตามประกาศ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๗

เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาของประเทศไทยสู่การปฏิบัติและผลักดันไปสู่การดำเนินงานที่เป็นระบบอย่างชัดเจน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาสะสมเทียบโอน และใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงานและการศึกษาต่อ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง ด้วยความเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการทำงาน การเรียนรู้และการฝึกอบรมใหม่ได้ตลอดเวลา โดยไม่จำกัดอายุ รวมทั้งสร้างโอกาสให้แรงงานและประชาชนทั่วไปได้เพิ่มทักษะและพัฒนาทักษะใหม่ นำไปสู่การยกระดับวิชาชีพให้สอดคล้องกับรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับมาตรา ๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการสภาการศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ธนาคารหน่วยกิต” หมายความว่า ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและกลไกการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ และสามารถเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างสถานศึกษาได้

“หน่วยกิต” หมายความว่า หน่วยที่แสดงปริมาณของผลการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงาน ระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ

“ผลการเรียน” หมายความว่า ความรู้ ทักษะ ความสามารถในการประยุกต์ใช้และยอมรับผิดชอบ คุณธรรมจริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษา ซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต้มระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียนหรือคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๔๑ ตอนพิเศษ ๑๑๙ ง ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำางระหว่างการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนด

“การเทียบโอน” หมายความว่า การดำเนินการเทียบโอนหน่วยกิต ซึ่งมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ (๑) การโอนผลการเรียน โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาประเมินเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษา และ (๒) การเทียบระดับการศึกษา โดยนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้มาประเมินเทียบระดับการศึกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับระเบียบของสถานศึกษานั้น ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“ผู้เรียน” หมายความว่า ผู้ที่ลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตกับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

“การศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

“การอาชีวศึกษา” หมายความว่า การศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้น หรือระยะยาว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด

“สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน ที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

“หน่วยงานต้นสังกัด” หมายความว่า หน่วยงานที่มีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาอยู่ในสังกัดหรือในการกำกับดูแล

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง

ข้อ ๔ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๔.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยไม่กำหนดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน เป็นการเชื่อมโยงทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

๔.๒ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาดตามอัธยาศัย หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถานศึกษาได้

๔.๓ ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาและใช้ประโยชน์ของธนาคารหน่วยกิตเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เอื้อประโยชน์ในการเพิ่มพูนสมรรถนะ ทักษะ เพื่อการทำงานและการเพิ่มคุณวุฒิ

ข้อ ๕ ธนาคารหน่วยกิต มีหลักการ ดังนี้

๕.๑ ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเทียบโอนหน่วยกิตและสะสมในธนาคารหน่วยกิตได้ตามประกาศฉบับนี้

๕.๒ ผู้เรียนสามารถสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตได้ตลอดชีวิตโดยไม่จำกัดอายุ และคุณวุฒิของผู้เรียน รวมทั้งระยะเวลาในการสะสมหน่วยกิต และระยะเวลาในการเรียน

๕.๓ ข้อมูลหน่วยกิตของผู้เรียนที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๖ การสะสมหน่วยกิต มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๖.๑ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในระบบ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนเพื่อสะสมหน่วยกิตในสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนสะสมหน่วยกิตในธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนมากกว่าหนึ่งแห่งได้

๖.๒ การสะสมหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาดตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษหรือการประกอบอาชีพ สถานศึกษาต้องดำเนินการประเมินเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประกาศกำหนด หรือที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

ข้อ ๗ การบันทึกผลการเรียน และผลลัพธ์การเรียนรู้ ของผู้เรียนในธนาคารหน่วยกิตให้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ กรณีผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาต่าง ๆ จากการศึกษาระบบของสถานศึกษา ให้สถานศึกษาบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่มีระดับคะแนนที่สอบได้

๗.๒ กรณีที่ผู้เรียนได้รับหน่วยกิตจากการเทียบโอนจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาดตามอัธยาศัย การฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษหรือการประกอบอาชีพ ให้สถานศึกษาบันทึก โดยไม่กำหนดระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่มีระดับคะแนน หรืออาจจัดให้มีการประเมินใหม่เพื่อวัดระดับผลการเรียนและบันทึกผลการเรียนตามระดับคะแนนตัวอักษรหรือแต่มีระดับคะแนนที่สอบได้ โดยให้จัดทำหลักฐานข้อมูลประกอบการเทียบโอนบันทึกไว้ด้วย

หน้า ๑๘

เล่ม ๑๔๑ ตอนพิเศษ ๑๑๙ ง ราชกิจจานุเบกษา

๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

ข้อ ๘ การนำหน่วยกิตที่สะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตเพื่อใช้ในการศึกษาเพื่อรับคุณวุฒิการศึกษา ให้จัดทำเป็นประกาศหลักเกณฑ์ตามระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา โดยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการศึกษาในระบบ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด รูปแบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด และการอาชีวศึกษา ทั้งรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาาระบบทวิภาคี ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกำหนด ภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้

ทั้งนี้ ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา สามารถออกกรายงานการสะสมหน่วยกิต เพื่อใช้ในการแสดงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อ ๙ การดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ให้ดำเนินการ ดังนี้

ธนาคารหน่วยกิต ประกอบด้วย ธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา และธนาคารหน่วยกิตกลาง โดยแต่ละหน่วยงาน มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) สถานศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา ให้ดำเนินการตามประกาศที่ธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษาตาม (๓) และหน่วยงานต้นสังกัดตามข้อ ๑๐ ประกาศกำหนด

(๒) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตระดับจังหวัด ให้ดำเนินการประสานงาน ส่งเสริม และบูรณาการ การทำงานธนาคารหน่วยกิตของหน่วยงานและองค์กรจัดการศึกษาในจังหวัด ทุกระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา รวมถึงการตรวจสอบ รับรองและขึ้นทะเบียนสถานศึกษา และให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลกับธนาคารหน่วยกิตตาม (๑) (๓) และ (๔)

(๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากกรมส่งเสริมการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตระดับการศึกษา ให้ดำเนินการจัดทำประกาศที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและแนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิตในระดับการศึกษาและรูปแบบการศึกษา ภายใน ๖๐ วัน นับจากวันที่ประกาศมีผลบังคับใช้ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิต ตาม (๑) และ (๒) และให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลของธนาคารหน่วยกิตตาม (๒) และ (๔)

(๔) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ทำหน้าที่เป็นธนาคารหน่วยกิตกลาง เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน บูรณาการการดำเนินการของธนาคารหน่วยกิตให้เป็นไปตามประกาศนี้และที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๐ การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาดำเนินการธนาคารหน่วยกิต ให้ดำเนินการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อใช้ในการดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษาเป็นไปตามประกาศฉบับนี้ และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของธนาคารหน่วยกิตสถานศึกษา และให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลของธนาคารหน่วยกิตตามข้อ ๙ (๒) (๓) และ (๔)

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจ ในการเสนอแนะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการออกคำสั่ง ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้ รวมทั้งกำหนดนโยบาย กำกับ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.อรรถพล สังขวาสี	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.นิติ นาชิต	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา

คณะผู้พิจารณา

คณะกรรมการสภาการศึกษา
คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา
คณะทำงานขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.ดวงทิพย์ วิบูลย์ศักดิ์ชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและ ยุทธศาสตร์การศึกษาเฉพาะด้าน
นางสาวณภัชนันท์ นุชบุษบา	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาววรรณต์ สิ้นก็	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวนันทิกา ดีล้อม	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นางสาวศุภมาส วงษ์ศรีสังข์	ผู้ช่วยนักวิชาการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์การศึกษาเฉพาะด้าน
สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

CREDIT BANK

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ ๔๓/๒๕๖๓

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๓๗๐-๔๘๖-๔